

Stichting SeniorenRaadDongen
Secretariaat
info@seniorenraaddongen.nl

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dongen
Hoge Ham 62
5104 JJ Dongen

Dongen, 24 juni 2022

Betreft: rechtsbescherming kwetsbare inwoners

Geacht college,

In de brief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) van 14 december 2021, gericht aan u en de gemeenteraad, wordt toelichting gegeven op de achtergrond en de beoogde bestedingsdoelen van de zogenaamde POK-middelen die het kabinet aan gemeenten beschikbaar heeft gesteld. In totaal gaat het tot en met 2027 om € 150 miljoen per jaar. Het doel van deze middelen is extra ondersteuning van mensen in kwetsbare posities en voorkomen dat mensen in zo'n positie terecht komen. In overleg tussen de VNG en het rijk is een verdeling van de financiële middelen langs acht actielijnen uitgewerkt. Zie de bijlage bij de brief van de VNG.

Met deze brief vragen wij meer specifiek uw aandacht voor het belang van een laagdrempelige, onafhankelijke en sociaaljuridische ondersteuning voor mensen in kwetsbare posities. Wij realiseren ons dat de mogelijkheid om in een kwetsbare positie terecht te komen niet aan leeftijd gebonden is. Maar het is wat ons betreft evident dat in de praktijk blijkt dat de afhankelijkheid van ouderen bij het ouder worden steeds groter wordt, ook als het gaat om juridische ondersteuning in het sociaal domein. Wij hechten er daarom belang aan ook vanuit deze optiek de positie van ouderen te versterken bij de sociaaljuridische ondersteuning.

Het is ons bekend dat de Adviesraad Participatiewet u inmiddels ook verzocht heeft aan te geven hoe de gemeente welke ondersteuning op het terrein van rechtsbescherming al biedt en hoe u denkt de extra financiële middelen aan te wenden voor versterking en verbetering van deze vorm van ondersteuning. De Seniorenraad ondersteunt dit verzoek van harte.

Uit uw antwoord van 30 maart 2022 onderstreept u het belang van toegankelijke en onafhankelijke juridische ondersteuning. U geeft aan dat u op korte termijn met uw partners, zoals CdT, MEE, IMW en SWOD, in gesprek gaat om te onderzoeken wat nodig is om de rechtsbescherming van kwetsbare inwoners te versterken. Nog afgezien van de vraag of de omvang van dit onderzoeksveld adequaat genoeg is voor de onderzoeksvraag willen wij u nog het volgende meegeven.

- Op 16 juni 2022 is een rapport verschenen van de Nationale Ombudsman met de titel “Met te weinig genoeg nemen” waarin gesteld wordt dat teveel kwetsbare ouderen geen gebruik maken van inkomensvoorzieningen. Daarin komt ook aan de orde dat de rechtsbescherming op dit punt tekortschiet. Gepleit wordt voor een meer proactieve houding van de overheid.
- Sinds de Toeslagenaffaire is het onderwerp van een rechtvaardige dienstverlening en goede rechtsbescherming nadrukkelijk in zicht gekomen. In meerdere gemeenten o.a. Rotterdam, Amsterdam, Heerlen, Eindhoven wordt al geruime tijd geëxperimenteerd met de wijkrechtbank, waarbij in voorkomende gevallen, voorafgaande aan de zitting alle betrokken ketenpartners bijeen komen in het zogeheten multidisciplinair overleg. Hoewel onduidelijk is of dit ook van toepassing kan zijn op een gemeentelijke schaal zoals van een gemeente als Dongen, kan het nuttig zijn om informatie te krijgen van de eerste ervaringen tot nu toe.
- de pilots van het project Rechtshulp en Sociaal domein zijn in november 2021 officieel van start gegaan. In aanloop naar het nieuwe stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand onderzoeken negen gemeenten in hun dagelijkse praktijk wat intensievere samenwerking tussen het sociaal en juridisch domein oplevert. De pilots worden begeleid door een projectteam van Divosa. Om kennis en ervaringen te delen kunnen ook andere gemeenten en uitvoeringsorganisaties betrokken worden door middel van leerkringen. Wij geven u in overweging ook de gemeente Dongen aan te melden om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in de pilots.
- U heeft aangegeven in overleg te treden met de door u genoemde partners. Het lijkt ons ook raadzaam om signalen mee te nemen van cliëntraden, eventuele klachten bijvoorbeeld via de ombudsman en sociale advocatuur. Wij willen hierbij een lans breken voor de sociale advocatuur. Uit verschillende projecten en onderzoeken blijkt dat juist de inzet van sociaal raadslieden de bestaanszekerheid van kwetsbare burgers vergroot. Bovendien kan die inzet voorkomen dat daardoor de gang naar de rechter kan worden voorkomen om daar hun gelijk te halen. Wij pleiten er daarom voor om vooral ook de Rechtswinkel Tilburg een volwaardige plaats te geven bij de ondersteuning van kwetsbare Dongense inwoners. Zowel in beleidsmatige als praktische zin. Wat dit laatste betreft: de toegankelijkheid tot de rechtswinkel moet zo laagdrempelig mogelijk zijn. Wat ons betreft gaat het dan om een inloopsprekuur op een vaste plaats en tijdstip in de gemeente Dongen.

Graag vernemen wij uw reactie op het bovenstaande.

Met vriendelijke groet namens de SeniorenRaadDongen
mr. L. Hamers
Voorzitter